

Zájezd do Norska aneb zlaté devadesátky

V devadesátém čtvrtém, rok po cyklo zájezdu do Turecka s cestovní kanceláří Sen (*který jsem nakonec absolvoval se svým tátou místo mámy*), vyslovuje moje máma přání cestovat na sever místo standardní dovolené u jižních moří. Díky dobré předchozí zkušenosti a kvalitnímu papírovému katalogu (*měl barevné fotky*), který představoval jediný zdroj při výběru destinace (*internet byl hudba daleké budoucnosti*), padla volba na Norsko se Snem.

Dva a půl týdne putování po Švédsku a Norsku s přechodem Bergenu a tři dnů na raftech slibovalo kopu zážitků. Jediné, co kalilo moje očekávání, bylo spaní ve stanu s mými rodiči. Čtrnáctka na krku spojená s vrcholící pubertou představovala lehkou obavu, jak hodně mě to tam bude bavit. Kde vezmu tak moc potřebné soukromí? Hned při nástupu do autobusu značky Karosa se mé obavy rozplynuly díky partě mladých holek v rozmezí šestnáct až osmnáct let – ráj na zemi. Ten zájezd se musí povést.

Po dvou dnech v autobuse plných nespělého oťukávání ostatních účastníků zájezdu (*soustředím se na moji cílovku, abych se předvedl v nejlepším světle*) zasvěcujeme prvních pár dní historii severských zemí. Tolik muzeí za tři dny pravděpodobně už nenavštívím do konce života. Ovšem nejzajímavější exkurzi vytvořilo nakupování potravin. Výběr byl enormní, včetně mořských produktů, které pro nás stále představovaly velkou neznámou. Ceny se pohybovaly v korunách na dvojnásobku než u nás. Jen škoda směnného kurzu jedna ku čtyřem. Chleba za stovku, šunka a máslo za dvě.

Levné potraviny

Večeře (*chleba s máslem a šunkou*) za tisíc korun nepřípadala v úvahu. Kdybychom se takto „rozšoupávali“ každý den, tak by nás jídlo z krámu vyšlo dráž než celý zájezd. Důkladně prolézáme celý obchod položku po položce. Narážíme na mrazící box, kde nalézáme dvou a půl litrovou zmrzlinu za stovku. Je paradoxně mnohem levnější než doma – nemluvě o kvalitě. Okamžitě máme jasno, co bude k večeři. Tady se ještě projevuje naše komunistická mentalita. Raději levně než kvalitně. Tehdy to však neřeším. Mám radost, že se můžu nafutrovat takovou sladkou dobrotou. Po půlce už mi ale leze cukr i z uší. Nečekal bych, že tuhle večeři nedojím.

Během dvou týdnů v Norsku takto exkluzivně večeříme ještě tři krát. Jinak si vystačíme s našimi dovezenými zásobami. Co do množství a pestrosti jsou dost omezené, takže o dietu nemám nouzi. Během záchvatu hladu nepohrdnu ani suchými čínskými nudlemi. Problém nastává, když dojdou i ony. Suchý knäckebrot nemůžu ani vidět. Světlo na konci tunelu představuje vidina atrakce na zpáteční cestě v podobě pizzerie – sněž, co můžeš v Kodani.

Rafty

Po několika dnech ve Stockholmu a Oslu konečně přichází první vrchol naší cesty – rafty. Blížíme se vyplutí a naši zkušení vodáčtí průvodci začínají zjišťovat, jak jsme na tom s raftáckými zkušenostmi. Pár lidí už v něm sedělo na Vltavě, takže celkem „zkušený“ tým. Já s tátou (*mami tuto část zájezdu dobrovolně vynechala*) zatím mlžíme a předstíráme plnou sportovní zdatnost. Vždyť máme vodu v naší DNA. Navíc já sjel v šesti letech Berounku.

Lehce mě zaráží informace z norských novin popisující utonutí čtyř českých turistů z minulého týdne. Obavy ihned vyhání moje sebejistota plynoucí z mých plaveckých dovedností podpořená komentářem našeho průvodce o špatně najetém váleci. To se nám stát nemůže. My zůstaneme na řece. Až po chvíli mi dochází, že se jedná o vodácký slang. Válec nebyl parní, ale vodní. Začínám znervózňovat.

Během před plavební instruktáže nás seznamují se základními pravidly. Jako standardně moc neposlouchám. Vše přeci znám. Navíc mám povinně vestu s helmou. Co by se mi tedy jako výbornému plavci mohlo stát?

Při nástupu do raftu mě usadí na levého zadáka, abych byl pod dohledem našeho vedoucího (*pravý zadák*). Ukazuje mi, jak si zaháknout nohy do podlážkového popruhu jako prevenci proti vypadnutí z lodi. Moc nechápu proč, ale plním jeho pokyn. Zastrčím je tak pevně, že se mi přestávají prokrvovat. Začínám pochybovat o důležitosti tohoto pokynu a nohy uvolním.

Projíždíme prvních pár peřejí. Je to zábava. Brnkačka. Získávám pocit stoprocentní jistoty. Proč tak plašili? Kdo by se tady mohl utopit? Co to bylo za dřeváky? Nechápu. Najednou mě z mých úvah vytrhávají větší peřeje a první menší válec. Začínám rychle chápat, o čem mluvili. Ihned křečovitě zaklíňuji nohy pod popruh. Uf, jsem v bezpečí. Nemám se čeho bát.

Přichází první enormní náraz raftu do většího válce a naši háčci (*první lidé na raftu*) oslepeni masou vody přestávají pádlovat. Válec si začíná s naší lodí hrát. Udělá mohutný pohyb dozadu a dopředu. V mžiku mám nohy volně ve vzduchu. Cuknutí nahoru mě katapultuje ven z lodi jako dělovou kouli. Okamžitě pochopím utonutí čtyř nešťastníků díky nemohoucnosti se dostat z vodního víru přes moje veškeré úsilí. Najednou mě sám od sebe válec pouští a předává dalším radovánkám řeky. Snažím se téměř hystericky plavat k raftu. Nejsem dost rychlý. Vzdalují se mi. Nakonec trvá přes dva kilometry, než se na něj pomocí záchranného lana vydrápu zpět. Jsem vysílený, promrzlý, ale hlavně poučený. Voda je fakt živel, se kterým si nechce zahrávat.

Jídlo v Kodani

Na zpáteční cestě nás čekala zastávka v Kodani. Prohlídka hlavního města Dánska včetně plavby kolem malé mořské víly představovala velký tahák. Vše ale přebíjela návštěva místní pizzerie v módu „sněž, kolik můžeš“. Po více než dvou týdnech na instantní stravě a tunách zmrzliny, představovala pizza jídlo úrovně michelinské restaurace.

Celý autobus se těšil, jak si nacpe břicho. Nikdo z nás, vyjma průvodců, něco takového nezažil. Dokola jsme se ptali, zdali opravdu můžeme sníst, kolik chceme. Připadalo nám to jako zázrak. Za dvě stovky spořádat třeba deset pizz nebo i víc. Myslím, že můžu mluvit za všechny, když si dovolím tvrdit, že celou prohlídku města jsme měli všichni jako v mlze díky těšení se do oné zázračné pizzerie.

Konečně přichází ten dlouho očekávaný moment. Všech čtyřicet účastníků zájezdu vstupuje do té zázračné restaurace. Nervozita stoupá. Začíná panovat lehká obava, aby bylo dost jídla pro všechny. Přeci jen čtyřicet pizz a k tomu minimálně našich deset očekávaných rund by budilo respekt i u zkušených italských borců. Cožpak u Dánů?

První dvě pizzy hltáme téměř vkuse včetně jogínských spolu zájezdníků dodržujících pravidelný půst. Dva týdny instantní hladovky a cena zadarmo udělala své. Postupně nám všem začíná vysychat v puse. Začínáme se pít po sklenici vody. Přichází první zádrhel. Voda stojí stejně jako celé menu. Hrdě odmítáme se slovy: „Nemáme takovou žízeň, děkujeme.“ Po čtvrté pizze už mám v puse jako na Sahaře. Přemýšlím, co si počít. Vyrážím směr toaleta. Po otevření dveří na mě vykoukne fronta

spolu zájezdníků krčících se u jediného kohoutku s vodou. Někteří pijí po dvou i po třech, aby se mohli rychleji vrátit pro další nášup. Spořádaně čekám, až na mě přijde řada a uhasím svoji žízeň. Stačí pár loků. Nechci si přeci plnit žaludek vodou. Tento scénář opakuji ještě několikrát. Pokaždé čelím pohledu dánských hostů nevěřicně kroutících hlavou, když je slušně pouštím umýt si ruce. Ze čtyřiceti lidí si vodu nekoupil ani jeden. Takovouto ostudu Čechům už dělat nechci.

Cesta domů

Při odjezdu z Kodaně doháním po litrech chybějící pití z restaurace. Jedeme téměř non stop, abychom stihli přijet v požadovaný čas. Bohužel pro mě se po několika hodinách bez zastávky hlásím na záchod sám (*ostatní spí*), což vede k ignorování mého požadavku. (*Náš řidič byl mág s povinnými pauzami, takže osm hodin vkuse nebyl problém.*) Když už řidiči slibují hory doly a předvádím mu v křečích stepařské číslo, pobaveně mi zastavuje u krajnice vedle srázu k řece. Potřebu tak mohu vykonat leda přímo před autobusem. Po dvou minutách intenzivního snažení těsně u předního skla se mi stále nedaří vymáčknout ani kapku. S každou další vteřinou na mě hledí více a více probuzených očí. Zatroubení klaksonu probudí i ty zbylé. Tlak osmdesáti páru očí mi příliš nepřidává. Pocit, jak na vás zírají, nikomu nepřeji. Po dalších dvou minutách tlačení ze sebe dokážu vyždímat tolik, abych snad vydržel dalších pár hodin. Při nastupování mě čeká ohlušující potlesk za můj výkon, včetně informace o zastávce na další benzínce (*cca deset minut*) vzhledem k probuzení zbytku autobusu. Tohle bych nepřál žádnému dospělákovi, natož pak pubertákovi jako já.

Zájezd do Norska byl pecka. A to i s rodiči. Od té doby jsem znovu na raftech nebyl, a to i přesto, že se již považuji za „zkušeného“ vodáka. O koupi vody rozhoduje více žízeň nežli cena. Na cestách, kde nemám zastávky ve svých rukou, velmi přemýšlím, kolik toho vypiji. Zmrzlinu mlsám stále ve velkém – jen ne po litrech. Těším se, až vyrazím zpět do Skandinávie.